

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

ZÁKLADNÍ ŠKOLA MOKRÉ LAZCE

ZŠ Mokrý Lazce, okres Opava, příspěvková organizace

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Základní škola Mokré Lazce – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Adresa školy:

Hájová 98, 747 62 Mokré Lazce

Ředitelka školy:

Vlasta Vlčková

IČO: 47813164

IZO: 102 432 007

REDIZO: 600 142 655

Součásti školy:

Školní družina IZO: 120 004 178

Koordinátor ŠVP:

Vlasta Vlčková

Kontakty:

Telefon: +420 553 679 120

Web: www.zsmokrelazce.info

e-mail: info@zsmokrelazce.info

e-mail: vlckova@zsmokrelazce.info

Zřizovatel školy:

Obec Mokré Lazce

Pavla Křížkovského 158

747 62 Mokré Lazce

IČO: 300462

Telefon: 553 649 112

e-mail: mokrelazce@mokrelazce

Platnost dokumentu:

Od 3.9.2007

ŠVP byl projednán Školskou radou dne 30.8.2007

Č.j.:65/2007

.....
Vlasta Vlčková
Ředitelka školy

2. Charakteristika školy

Škola v Mokřých Lazcích má již velmi dlouhou tradici. První zmínky se objevují v historických listinách již kolem roku 1630 a **slavnostní zahájení výuky v dnešní školní budově bylo 1. září 1912.**

Škola se nachází v klidném prostředí venkova, obklopena pěknou přírodou. Je lehce dostupná pro děti z okolních obcí autobusem i vlakem.

Základní škola v Mokřých Lazcích je školou malotřídní s pěti ročníky ve třech třídách. Výhodou naší školy je nízký počet žáků ve třídách. První třída je vždy samostatná a navštěvují ji žáci 1. ročníku. Ve druhé pracují děti 2. a 3.ročníku, třetí třídu tvoří nejstarší děti ze 4. a 5.ročníku. Součástí školy je školní družina pro 25 dětí od prvního do pátého ročníku.

Kapacita školy je 78 dětí, kapacita školní družiny je 25 dětí.

Vybrané ukazatele				
Školní rok	Počet tříd	Počet žáků	Počet oddělení školní družiny	Přepočtený počet ped.pracovníků
2005/2006	3	45	1	3,41
2006/2007	3	47	1	3,41
2007/2008) předpoklad)	3	51	1	3,91

Vyučování probíhá ve třech kmenových třídách s vybavením pro výuku i relaxaci a dvou odborných učebnách. První je učebna informatiky s 9 PC pracovišti pro žáky s připojením na internet. Je v ní umístěna i televize, video, DVD přehrávač, projekční plátno, dataprojektor a kopírka se skenerem. Druhou učebnou je tělocvična se sportovním náradím a náčiním.

Hygienické zázemí je na velmi dobré úrovni. Sociální zařízení je rekonstruováno, na všech toaletách jsou instalovány elektrické osušovače rukou na chlapeckých záchodech pisoáry na fotobuňku. Zaměstnanci školy mají k dispozici sprchový kout.

Chybí bezbariérový přístup do školy, který bude řešen v rámci celkové rekonstrukce školy.

Výchovně vzdělávací činnost je zajišťována čtyřmi vyučujícími a vychovatelkou školní družiny, které mají požadovanou pedagogickou a odbornou kvalifikaci. Pravidelně se věnují dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, zejména v oblasti informatiky, jazykové výuky, péče o žáky se specifickými poruchami učení, v oblasti environmentální výchovy, sociální prevence i vzdělávání zaměřené na osvojování efektivních metod a forem práce ve všech předmětech.

Pro činnost školní družiny je vyčleněna samostatná třída a herna s vlastním sociálním zařízením a šatnou. V herně se nachází čtenářský koutek a koutek přírodovědný. Součástí přírodovědného koutku je akvárium a kotec pro živá zvířátka. Školní družina je využívána také v hodinách hudební výchovy a pracovních činností. Je i místem společných setkávání při slavnostních příležitostech.

Velkou výhodou školy je i možnost využívat školní zahradu, na které je umístěno travnaté hřiště se šplhady, běžeckou dráhou a doskočištěm pro skok daleký. Velmi oblíbené jsou vrbové chýšky, které poskytují ochranu před sluncem a děti je využívají ke svým hrám od jara do podzimu. K výuce i k relaxaci slouží zahradní posezení, o jehož okolí pečují děti v hodinách pracovních činností a během pobytu ve školní družině.

Škola nabízí dětem bohaté vyžití i v době mimo vyučování v kroužku informatiky, v kroužku ekologickém, výtvarném nebo v náboženství. V rámci spolupráce se ZUŠ v Hájích ve Slezsku mají děti možnost zapojit se do sborového zpěvu v pěveckém sboru Canzonetta.

Škola je místem setkávání i pro děti, které školu nenavštěvují. V tělocvičně jsou organizovány fotbalové tréninky pro oddíl mladších žáků, cvičení mladých hasičů, maminek s dětmi od 2 do 6 let, taneční hodiny pro dospělé nebo společné sportování tatínků s dětmi.

Je rozvinutá velmi dobrá spolupráce s různými organizacemi působícími v obci – s lyžařským oddílem, TJ Sokol, jezdeckým oddílem, myslivci.

Pořádáme společné akce pro děti i dospělé, můžeme využívat jejich zařízení pro akce školy. Těžištěm je však spolupráce s MŠ, OÚ, ZUŠ Háj ve Slezsku a školami v nejbližším okolí, Štítina, Kravaře – Kouty.

Před čtyřmi lety byla zahájena účastí v mezinárodním projektu Phare také spolupráce s partnerskou školou v Syrynii v Polsku, která trvá dodnes.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření a směřování školy

Program je zaměřený na žáky naší školy, respektuje a ovlivňuje individuální potřeby dítěte a umožňuje vytvořit ve škole tvořivou a radostnou atmosféru.

Pohodové školní prostředí vytvářejí především lidé, kteří ve škole pracují a školu navštěvují. Naším společným zájmem je vytvořit pro děti i pro dospělé příjemné pracovní prostředí, kde jsou si žáci, učitelé i rodiče partnery, kteří se dokáží vzájemně informovat a podpořit ve svém snažení. Partnery, kteří se respektují a společně plánují. Partnery, kteří vyhodnocují své snažení – při úspěchu se umí ocenit, při neúspěchu hledají efektivnější cestu.

Všichni se spolu snažíme o vstřícný přístup k dětem. Děti školu využívají a neničí, všichni společně rádi prožívají hezké okamžiky na školách v přírodě, výletech, při různých třídních akcích a dalších tradičních akcích školy (Den Země, partnerské návštěvy s polskou školou, společné akce s partnerskou školou v Kravařích – Koutech, spolupráce s MŠ, Mikulášská diskotéka, Vítání jara)

Chceme, aby prostor školy byl pro všechny příjemný, a tak napomáhal vytváření vhodného klimatu uvnitř školy.

Zdravě učit znamená vypěstovat potřebu vzdělávat se. Základem školního vzdělávacího programu je nejen smysluplné stanovení cílů výchovně – vzdělávacího programu školy, ale také co nejaktivnější zapojení žáků do procesu učení, možnost volit nejvhodnější metody a formy práce učitele, vhodně zapojovat evokaci a motivaci, a tak vtahovat žáka do maximální spoluúčasti na učení. Smyslem základní školy je vybavit žáky klíčovými kompetencemi – schopnostmi – k učení a k řešení problémů, kompetencemi komunikativními, sociálními a personálními, kompetencemi občanskými a pracovními. Hlavním posláním školy je vzdělávat s porozuměním. Důležité je však vzdělávat v souvislostech, nikoliv v odtržených pojmech.

Od první třídy jsou děti vedeny k dobrému zvládnutí čtenářských dovedností, rozšiřují si komunikační dovednosti. Všichni žáci mohou využívat učebny výpočetní techniky k procvičování získaných znalostí, rozvoji schopností a dovedností v práci s počítačem.

Od první třídy se děti učí plánovat, rozhodovat, hodnotit a sebehodnotit.

Vychovávat lidskou osobnost a porozumět ji je jeden z nejdůležitějších úkolů školního vzdělávacího programu naší školy. Každý živý tvor na tomto světě je jedinečný. Respektujeme jedinečnost jednotlivce. Ve škole se každý může cítit bezpečně. Osobnost učitele a osobnost žáka na sebe působí. Osobnost tvoří opět osobnost. Průřezová témata ŠVP – osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, environmentální výchova i mediální výchova harmonicky formují žákovu osobnost a zároveň nám umožňují lépe jí porozumět.

Posilujeme osobnostní rozvoj dítěte, odstraňujeme zejména formou speciálních cvičení a náprav handicapy žáků (specifické poruchy učení). Mimoto se všichni učíme respektování individuálních potřeb dětí, vzájemné toleranci a schopnosti spolupracovat.

Velká péče je věnovaná preventivním programům. Součástí školního plánování je Minimální preventivní program, který vychází z úzké spolupráce mezi třídními učiteli a vychovatelkou školní družiny s rodiči. Zahrnuje také širokou nabídku programů pro volný čas dětí v zájmových útvech organizovaných školou i v rámci programu školní družiny.

Spolupráce s partnery je významná pro úspěšný rozvoj komunikace s veřejností, zejména rodičovskou. Rodiče si zvykli na pravidelné konzultace, třídní schůzky, společné akce, ankety.

Úzce spolupracujeme také s polskou školou v Syrinii na bázi výměnných návštěv.

Škola spolupracuje také s dalšími subjekty v obci (knihovna, hasiči, sportovní oddíly, MŠ, policie, odborníci nejrůznějších oborů...) a to formou společných akcí, besed, vzájemných návštěv.

3.2. Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Hlavní důraz ve své vzdělávací práci klade škola na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi. Základem programu naší školy je přechod od školy transmisivního typu ke škole typu konstruktivního.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	ŽÁKOVY DOVEDNOSTI, SCHOPNOSTI A POSTOJE DŮLEŽITÉ K ZÍSKÁNÍ PŘÍSLUŠNÉ KOMPETENCE:	STRATEGIE K JEJICH NAPLŇOVÁNÍ
1. KOMPETENCE K UČENÍ Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Má chuť a motivaci k učení - Umí číst s porozuměním - Soustředí se potřebnou dobu - Vyhledává důležité informace, vybírá podstatné učivo - Třídí informace, využívá informací - Plánuje a organizuje své učení - Využívá vhodné pomůcky - Vnímá vztahy a souvislosti mezi poznatky - Vybírá si prostředí, pracovní místo vhodné k učení - Pracuje s pojmy, symboly, uvádí je do souvislostí - Hledá cestu ke zdokonalení	- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem. - Učitel dává žákům možnost výběru témat, způsobu práce i způsobu prezentace. - Vedeme žáky k plánování své práce. - Používáme metody RWCT v co největší míře. - Podporujeme žáky k práci s mapou, slovníkem, encyklopedií, PC - Učíme žáky vyhledávat potřebné informace. - Poskytujeme žákům prostor pro sebehodnocení. - Individuálním přístupem k žákům dáváme možnost všem prožít úspěch.
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problému	- využívá získaných vědomostí mezipředmětově ve škole i v běžném životě - použije dříve naučené pro vyvození nových poznatků - tvoří si vlastní úsudek - srovnává své řešení s jinými možnostmi - k řešení problému využívá vlastní úsudek a zkušenosti - umí vyhledat potřebnou informaci (kamarád, učitel, knihovna, rodiče...) -	- Umožňujeme žákům hledat různé možnosti řešení. - Připravujeme pro žáky problémové úkoly z praktického života. - Využíváme metod RWCT. - Dáváme žákům k dispozici PC učebnu, knihovnu, tak aby uměli vyhledávat, třídít a využívat informace z nejrůznějších zdrojů. - Žáci jsou vedeni úměrně k věku k využívání internetu. - Učíme žáky pracovat s chybou, tak aby pro ně byla přínosem.

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	- vyjádří svůj názor - naslouchá - toleruje odlišný názor - samostatně a srozumitelně se vyjadřuje - umí hovořit se spolužáky - umí hovořit s dospělými - mluví zřetelně, dobře artikuluje - vyjadřuje se ústně i písemně - rozumí běžně uznávaným gestům	- Podporujeme samostatné a srozumitelné vyjadřování žáků verbální i neverbální, se spolužáky i s dospělými, ve škole i mimo školu. - Učitelé i žáci respektují pravidla komunikace ve třídě, které si společně stanovili. - Podněcujeme žáky k prezentaci vlastních prací. - Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. - Začleňujeme metody kooperativního vyučování a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. - Podporujeme komunikaci s jinými školami (společné akce se ZŠ Štítina, Syrinia, MŠ). - Při společných akcích (Den Země, Pobyt v přírodě) rozvíjíme vzájemnou spolupráci a komunikaci mezi dětmi různých ročníků.
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	- Naslouchá ostatním, respektuje jejich názory - Formuluje svoje myšlenky - Respektuje pravidla skupiny a spoluvytváří je - Spolupracuje, zapojuje se do práce třídního kolektivu - Poskytne pomoc, umí o ni požádat - Hodnotí pozitivně ostatní i sebe - Zapojuje se do diskuze	- Využíváme metod komunitního kruhu, práci ve dvojicích i skupinkách k rozvíjení vzájemné spolupráce a pomoci dětí. - Společně s žáky spoluvytváříme pravidla soužití skupiny, třídy a také společně dbáme na jejich dodržování. - Vedeme žáky k zapojení do školních vystoupení, mimoškolních činností, školních projektů a programu pobytů v přírodě. - Umožňujeme žákům častou vzájemnou spolupráci v rámci různých ročníků. - Vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi dětmi.
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ Připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a povinnosti	- plní své povinnosti ve škole i mimo ni - zná svá práva a povinnosti - dodržuje základní pravidla slušného chování (pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se...) - toleruje odlišnosti mezi lidmi - uvědomuje si příslušnost ke své rodině, škole, obci, vlasti, tradicím	- Učitelé i žáci respektují svá práva a dodržují povinnosti. - Učitelé i žáci respektují individuální rozdíly spolužáků. - Vedeme žáky k zodpovědnému a uvědomělému chování ve škole i při mimoškolních aktivitách. - Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování.

	- odmítá kruté zacházení - posoudí nespravedlivé jednání - uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí - poskytne podle svých možností pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví člověka - chová se zodpovědně ke svému životnímu prostředí -	- Je kladen důraz na environmentální výchovu - žáky vedeme k třídění odpadů.
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	- nevyhýbá se pracovním povinnostem - práci plánuje a dokončí - spolupracuje s ostatními - vybírá a bezpečně používá vhodné pracovní nástroje a materiály - váží si práce své i druhých - dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny práce	- Vedeme žáky k plánování své práce, k používání vhodných pracovních nástrojů a pomůcek. - Motivujeme žáky, aby svou práci vykonávali zodpovědně a uvědoměle. - Nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájem o další orientaci.

3.3. Výchovné a vzdělávací strategie

Veškeré snažení učitele by mělo směřovat k naplňování klíčových kompetencí. Měl by být nenápadným režisérem při kooperativní práci, být dovedným organizátorem i vyučujícím, umět dobře plánovat.

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- Využívá různých zdrojů informací, *kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní*
 - o Učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými apod.)
 - o Žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.
- Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvoj klíčových kompetencí žáků (skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí)
Kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:
 - o Škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi – Školská rada, obec, PPP, občanská sdružení apod.
Kompetence k řešení problému, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:
 - o Žáci se účastní veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky
- Proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem).

3.4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do reedukační péče. S dětmi pracují zkušené učitelky českého jazyka, které jsou proškoleny pro práci s dětmi se specifickými poruchami učení. Každý týden probíhá jedna vyučovací hodina pravidelné dyslektické nápravy se souhlasem a za spolupráce rodičů. V případě, že pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum diagnostikuje vývojovou poruchu učení je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v PPP, na co se konkrétně v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, termín reedukační péče, jméno paní učitelky, která bude s dítětem pracovat. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), i navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících. V dalších naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň ... Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách. Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou. Při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny. Pohybové nadání žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu. Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Vzdělávání žáků s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřízpůsobilí, impulzivní a snadno unavitelní.

Ve spolupráci a na doporučení pedagogicko-psychologické poradny se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního výchovně-vzdělávacího plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci.

Učitel musí s žáky, stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s tímto žákem. Zavést systém pochval a trestů.

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v RVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Všechna průřezová témata mají jednotné zpracování. Obsahují **Charakteristiku průřezového tématu**, v níž je zdůrazněn význam a postavení průřezového tématu v základním vzdělávání. Dále je vyjádřen vztah ke vzdělávacím oblastem a **přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka** jak v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot. Obsah průřezových témat doporučený pro základní vzdělávání je rozpracován do **tematických okruhů** (v textu tučným písmem). Každý tematický okruh obsahuje nabídku **témat** (činností, námětů). Výběr témat jsme přizpůsobili podmínkám školy a věku žáků.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Zařadili jsme do ŠVP všechna témata tak, aby se s nimi žáci během 1. stupně seznámili, nejsou však zastoupena v každém ročníku. V průběhu vzdělávání na 1. stupni budou zařazeny jen některé tematické okruhy jednotlivých průřezových témat. Se všemi se postupně setkají v průběhu základního vzdělávání. Jejich rozsah a způsob realizace stanovuje RVP ZV. Průřezová témata je možné využít jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě samostatných předmětů, projektů, seminářů, kurzů apod.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

1. **Osobnostní a sociální výchova**
2. **Výchova demokratického občana**
3. **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
4. **Multikulturní výchova**
5. **Environmentální výchova**
6. **Mediální výchova**

3.5.1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Charakteristika

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Odráží osobnost žáka, jeho individuální potřeby a zvláštnosti. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Tématické okruhy PT:

Jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je vhodné zařazovat do výuky ta témata, která odrážejí aktuální potřeby žáků. Všechna témata se uskutečňují prakticky formou her, cvičení, modelových situací s příslušnou diskusí.

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty), můj vztah ke mně, k druhým

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle, organizace vlastního času, osobní cíle a kroky k jejich dosažení

Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění, mít se rád, předcházet stresům, zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady do reality)

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, hledání výhod v odlišnostech

Mezilidské vztahy – empatie, respektování podpora, pomoc, lidská práva jako regulativ vztahů

Komunikace – cvičení ve verbální a nonverbální komunikaci, komunikační dovednosti (monolog, dialog), komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, prosba, přesvědčování, řešení konfliktu, vyjednávání atd.) efektivní strategie (asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, pravd, lež)

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenek), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí

Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování, pomáhající a prosociální chování (nečekající protislužbu).

Zařazení:

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	Č a JS JČ Integrace	Č a JS JČ Integrace	Č a JS JČ Integrace	Č a JS JČ Integrace	Č a JS JČ Integrace
	Začleňujeme do celého vyučovacího procesu				
SOCIÁLNÍ ROZVOJ	Projekt Společný týdenní pobyt všech žáků školy v přírodě				

3.5.2. Výchova demokratického občana (VDO)

Charakteristika

Úkolem průřezového tématu je vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti.

Učí žáka:

- řešit situace se zachováním pravidel slušnosti a zachováním lidské důstojnosti
- mít respekt k druhým, k celku
- uvědomění si práv a povinností
- uplatňování zásad slušné komunikace v demokratickém způsobu řešení situací.

Tematické okruhy průřezového tématu:

1. **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a dem. Vztahy ve škole. Spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.
2. **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své činy a postoje, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku. Práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti.
3. **Formy participace občanů v politickém životě** – obec jako základní jednotka samosprávy státu, společenské organizace a hnutí.
4. **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – principy demokracie, spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka. Demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Zařazení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
OBČANSKÁ SPOLEČNOST A ŠKOLA	Č a JS Integrace	Č a JS Integrace	Č a JS Integrace	Č a JS Integrace	Č a JS Integrace
	<i>Projekt</i> Vystoupení dětí školy pro obec (ples, Den matek, Váleční veteráni)				
OBČAN – OBČANSKÁ SPOLEČNOST A ST.				Č a JS Integrace	Č a JS Integrace

3.5.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech(VME)

Charakteristika

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech vychovává zodpovědného a tvořivého člověka, který je schopný mobility a flexibility v osobním životě i pracovní sféře. Podporuje a rozvíjí u žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří svobodná lidská vůle, uplatňování práv a plnění povinností, humanismus. Otvírá žákům širší obzory poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru.

Tématické okruhy PT

Tématické okruhy tohoto průřezového tématu mají podnítit zájem žáka o Evropu a svět a zprostředkovávají mu její poznávání i poznávání světa jako prostředí, v němž se lidé setkávají, řeší problémy a utvářejí svůj život. Žáci si uvědomují souvislosti při řešení běžných životních situací.

Průřezové téma je členěno do tří částí.

1. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy i světa, události mající vztah k Evropě a světu, naši sousedé, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky, tradice.

2. Objevujeme Evropu a svět – srovnání naší vlasti, Evropy a světa, evropská krajina, mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly..

3. Jsme Evropané – poznávání kořenů a zdrojů evropské civilizace.

Zařazení:

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
EVROPA A SVĚT NÁS ZAJÍMÁ	Č a JS ČJ Integrace	Č a JS ČJ Integrace	Č a JS ČJ Integrace	Č a JS ČJ Integrace	Č a JS ČJ Integrace
	<i>Projekt</i> Spolupráce s polskou školou Syrinia				
OBJEVUJEME EVROPU A SVĚT			AJ Integrace	Č a JS AJ Integrace	Č a JS AJ Integrace

3.5.4. Multikulturní výchova (MV)

Charakteristika

Multikulturní výchova umožňuje žákům se seznamovat s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Žáci si pak lépe uvědomují svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

K realizaci se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a v nejbližším okolí.

Tématické okruhy PT

Tématické okruhy vycházejí z aktuální situace ve škole.

1. Lidské vztahy – chápat právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci při toleranci rozdílné kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnosti; umět se dobře začlenit v rodině, mezi vrstevníky; uplatňovat principy slušného chování, dobrých mezilidských vztahů – tolerance, empatie, solidarita.

2. Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemnou rovnost.

3. Multikultura – pochopit užívání cizího jazyka jako prostředku dorozumění a prostředku vzájemného obohacení; schopnost naslouchání druhým a vstřícný postoj k odlišnostem.

4. Princip sociálního smíru a solidarity – chápat otázky základních lidských práv, odmítání diskriminace a předsudků vůči jiným etnickým skupinám.

Zařazení:

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
LIDSKÉ VZTAHY	ČJ Integrace	ČJ Integrace	ČJ Integrace	ČJ Integrace	ČJ Integrace
	<i>Projekt</i> Spolupráce s polskou školou v Syrynii Kroužek náboženství				
ETNICKÝ PŮVOD				VV, HV	VV, HV
MULTIKULTURA			AJ	AJ	AJ

3.5.5. Environmentální výchova (EV)

Charakteristika

Environmentální výchova vede žáka k pochopení vztahů člověka a životního prostředí a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jednotlivce. Vede žáka k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje (v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské společnosti) životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Toto průřezové téma poskytuje ucelený pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím.

Tématické okruhy PT:

1. **Ekosystémy** – les , pole , vodní zdroje, moře, tropický deštný prales, lidská sídla – význam, změny vlivem člověka, způsoby hospodaření, ohrožení
2. **Základní podmínky života** – voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje (vztahy, význam, ochrana)
3. **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství, doprava, průmysl, odpady, ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině
4. **Vztah člověka a prostředí** – naše obec, životní styl, prostředí a zdraví

Zařazení:

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
EKOSYSTÉMY	Č a JS Integrace	Č a JS Integrace	Č a JS Integrace	Č a JS Integrace	Č a JS Integrace
ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŽIVOTA			Č a JS Integrace		Č a JS Integrace
LIDSKÉ AKTIVITY A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	Projekty: Separace odpadů ve třídách Sběr papíru a hliníku Den Země	Projekty: Separace odpadů ve třídách Sběr papíru a hliníku Den Země	Projekty: Separace odpadů ve třídách Sběr papíru a hliníku Den Země	Projekty: Separace odpadů ve třídách Sběr papíru a hliníku Den Země Č a JS Int	Projekty: Separace odpadů ve třídách Sběr papíru a hliníku Den Země
VZTAH ČLOVĚKA K PROSTŘEDÍ			Č a JS Integrace	Č a JS Integrace	Č a JS Integrace

3.5.6. Mediální výchova (Med.V)

Charakteristika

Média a komunikace představují zdroj zkušeností, prožitků a poznatků. Učíme žáky umět zpracovat, vyhodnotit a využívat podněty přicházející z okolního světa, což vyžaduje náročnou průpravu.

Tématické okruhy PT:

1. **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních prvků od informativních a společensky významných
2. **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování, rozdíl mezi reklamou a zprávou
3. **Fungování a vliv médií ve společnosti** – vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu, role médií v každodenním životě jednotlivce,
4. **Tvorba mediálního sdělení** – tvorba mediálního sdělení pro kabelovou televizi, www stránky třídy

Zařazení:

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
KRITICKÉ ČTENÍ A VNÍMÁNÍ MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ		Č a JS Integrace	Č a JS ČJ Integrace	Č a JS ČJ Integrace	Č a JS ČJ Integrace
TVORBA MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ				ČJ Integrace	ČJ Integrace
INTERPRETACE VZTAHU MED.SDĚLENÍ A REALITY				VV	VV

4. UČEBNÍ PLÁN

Učební plán pro 1.stupeň									
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Hodiny celkem	Z toho DČD
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7+2	7+2	7+1	7	7	40	5
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	0
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	+1	1	2	1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	2	3+1	3+1	14	2
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1+1	1+1	2	2	9	2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Celková povinná časová dotace			20	22	24	26	26	118	
Z toho disponibilní časová dotace			2	4	3	3	2		14

*DČD – disponibilní časová dotace

4.1. Poznámky k rámcovému učebnímu plánu

Rámcový učební plán (RUP) pro základní vzdělávání **závazně** stanovuje:

- začlenění vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů do základního vzdělávání na 1. stupni (v 1. – 5. ročníku).
- minimální časovou dotaci pro jednotlivé vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) na daném stupni základního vzdělávání
- povinnost zařadit a realizovat se všemi žáky na daném stupni průřezová témata
- disponibilní časovou dotaci
- celkovou povinnou časovou dotaci pro 1. a 2. stupeň základního vzdělávání
- poznámky ke vzdělávacím oblastem (vzdělávacím oborům) v RUP

Celková povinná časová dotace je v RUP stanovena pro 1. stupeň základního vzdělávání na **118 hodin** a představuje maximální povinnou týdenní časovou dotaci na daném stupni základního vzdělávání.

Při konstrukci učebnímu plánu v ŠVP a realizaci výuky jsou dodrženy tři podmínky:

- musí být dodržena celková povinná časová dotace na daném stupni základního vzdělávání (118 hodin pro 1.stupeň)

- nesmí být překročena maximální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání školským zákonem (1. a 2. ročník 22 hodin, 3. – 5. ročník 26 hodin).
- současně se stanovuje minimální týdenní hodinová dotace pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání takto: 1. a 2. ročník 18 hodin, 3. – 5. ročník 22 hodin,

Celková povinná časová dotace je tvořena minimální časovou dotací pro vzdělávací oblasti a disponibilní časovou dotací.

Minimální časová dotace pro jednotlivé vzdělávací oblasti je závazná. Číslo udává, kolik hodin týdně musí škola minimálně věnovat dané vzdělávací oblasti na příslušném stupni základního vzdělávání. Disponibilní časová dotace je omezena pro 1. stupeň základního vzdělávání v rozsahu 14 hodin.

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách, organizační struktura se mění při realizaci projektového vyučování.

4.2. Poznámky ke vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována ve vyučovacích předmětech **Český jazyk** a **Cizí jazyk**.

Český jazyk

Tento předmět je zařazen ve všech ročnících 1. stupně.

V 1. ročníku má komplexní charakter.

Ve 2. – 5. ročníku základního vzdělávání má složky specifického charakteru (o časové dotaci jednotlivých složek rozhodne vyučující):

- Jazyková výchova
- Komunikační a slohová výchova
- Literární výchova

Psaní se vyučuje v menších časových celcích dle uvážení vyučujícího.

K realizaci vzdělávacího obsahu této oblasti využíváme 6 disponibilních hodin.

Ve všech ročnících se v rámci předmětu realizují všechna průřezová témata.

Cizí jazyk

Cizí jazyk je zařazen povinně od 3. ročníku. Nabízíme výuku anglického jazyka, aby byla zajištěna návaznost ve vzdělávání při přechodu na 2. stupeň.

Třídy jsou při výuce cizího jazyka rozděleny a výuka probíhá v samostatných ročnících. K výuce je využívána učebna výpočetní techniky.

V rámci výuky cizího jazyka se realizují průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Matematika a její aplikace

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

Od 1. ročníku se v rámci výuky realizuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

K realizaci vzdělávacího obsahu této oblasti využíváme 4 disponibilní hodiny.

Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie je realizován ve 4. a 5. ročníku v rozsahu minimální časové dotace.

Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizována ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět od 1. do 5.ročníku

Výuka Prvouky v 1. a 2.ročníku probíhá ve spojené třídě (rozdílně od kmenové třídy) a ve 3.ročníku v samostatné třídě.

Vzdělávací oblast je posílena o 2 disponibilní hodiny.

Ve všech ročnících jsou v rámci výuky realizována všechna průřezová témata jednak formou projektů, jednak začleněním do obsahu předmětu.

Umění a kultura

Vzdělávací oblast je realizována ve vyučovacím předmětu Hudební výchova a Výtvarná výchova ve všech ročnících 1.stupně.

Od 1.ročníku se v rámci výuky realizuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Časová dotace je posílena o 2 disponibilní hodiny pro předmět Výtvarná výchova ve 2. a 3.ročníku.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast jazyk a jazyková komunikace má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Obsah této vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura a Cizí jazyk. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou důležité nejen pro kvalitní jazykové vzdělávání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je předpokladem srozumitelného vyjadřování. Český jazyk je nástrojem získávání většiny informací i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o přečteném. Učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Dále jsou cílem předmětu naplňovány návštěvami místní knihovny, prací s knihou, texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

Cizí jazyk přispívá k chápání, prohlubování a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka.

Úspěšnost jazykového vzdělávání je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

5.1.1. Český jazyk

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace

- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět ČJ - Jazyková výchova	Období 1. -3.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Hláskosloví, stavba slova, nauka o slově		OSV– 1.1	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	2.-3.		
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc okolnost, vlastnost	třídění slov seznamování s některými slovními druhy	2.-3.		
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	ohebné a neohebné	2.-3.		
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	souvislý mluvený projev význam slov pádové otázky mluv.kategorie rod,číslo, pád u pod.jmen	2.-3.		
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	2.-3.		
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Druhy vět Intonace věty	2.-3.		
Orientuje se v rozdělení hlásek. Odůvodňuje a píše správně: - i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, - dě, tě, ně, ú/ ů, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev.. - párové souhlásky. - velká písmena na začátku věty, ve vlastních jménech	Znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu	2.-3.		KU – 5.,

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět ČJ - Komunikační a slohová výchova	Období 1. -3.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu.	četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků	3.	OSV-1.1	KU – 2.
Rozumí písemným a mluveným pokynům přiměřené složitosti.	komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva, dialog, mluvčí, posluchač	1.-3.	OSV-1.1	
Reprodukuje obsah textu přiměřeného věku (přečteného i slyšeného).	Společná četba, poslech	2.-3.		
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	výběr vhodných komunikačních prostředků, oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače	2.-3.	OSV-2.4	KK – 1.,2.,3.,5.,6.,
Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	členění jazykového projevu	2.-3.	OSV-2.3.	KK – 9.,
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo a sílu řeči.	Nácvik správného dýchání , přiměřeného tempa a znělosti řeči.	1.-3.		
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nedbalou nebo nesprávnou výslovnost. Dokáže ji rozlišit.	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	3.		KK – 7.,
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	dodržování hygienických návyků správného psaní	1.-3.		KP – 6.
Píše správné tvary písmen a číslic správně spojuje písmena a slabiky Kontroluje písemný projev.	automatizace psacího pohybu, odstraňování individ. nedostatků písemného projevu	3.		
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	plynulý a úhledný písemný projev	2.-3.		
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací	2.-3.	OSV-1.5.	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	využívání jednoduché osnovy souvislé jazykové projevy	3.	OSV-2.4.	
Dokáže psát několik vět na dané téma. (popis, vyprávění)	využívání jednoduché osnovy	2.-3.		

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět ČJ - Literární výchova	Období 1. -3.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	líčení atmosféry příběhu	3.	OSV -1.5.	KK – 1.,2.,7.,
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	reprodukce textu přednes básně nebo úryvku prózy	1.-3.	OSV -1.5.	KU – 1.,
Rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Základy literatury-poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí)	3.		
Pracuje tvořivě s lit. textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. Umí rozlišit umělou a lidovou tvorbu. Rozumí jednoduchým literárním pojmům (herec, režisér, film)	Volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně	1.-3.	OSV-1.5., 2.2., 2.4.,	KSP – 1.,3.,4.,

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět ČJ - Jazyková výchova	Období 4.-5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo opačného významu, slova jednoznačná a mnohoznačná,	slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu	4.		KU – 5.,8.,
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	stavba slova	4.-5.		
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	slovní druhy a jejich třídění tvary slov mluvnické kategorie pod.jmen, sloves, příd.jmen	4.-5.		
Vyhledává základní skladebnou dvojici, označuje základ věty	Práce s větou	4.-5.		
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	výstavba věty, základní větné členy věta jednoduchá, souvětí smysluplné uspořádání jednoduchých vět do souvětí	4.-5.		
Užívá vhodných spojovacích výrazů a podle potřeby je obměňuje	rozmanité spojovací výrazy	4.-5.		
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	vyjmenovaná slova a slova příbuzná	4.-5.		KŘP – 6.,
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Shoda podmětu s přísudkem	5.		KU – 8.,

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět ČJ - Komunikační a slohová výchova	Období 4.-5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	uvědomělé plynulé čtení tiché čtení s porozuměním	4.-5.		KU – 2.,3.,
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk. Podstatné informace zaznamenává.	pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku	4.-5.		KU – 4.,5.,
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého zadání.	orientace v textu	4.-5.		
Reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	vystižení podstaty sdělení orientace v naučných textech	4.-5.		
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, elektronickou korespondenci, zanechává vzkaz na záznamníku.	pravidla dialogu	4.-5.	OSV	
Uvědomuje si sílu slova a vizuálního vjemu, rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	porovnávání názorů, tolerance řešení konfliktních situací	4.-5.	MED.V 3	KŘP – 3., KK – 1.,
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	členění vět, frázování, síla a barva hlasu	4.-5.		KK – 7.,
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace	spisovná, hovorová a nespisovná mluva	4.		
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	spisovné tvary v psaném a mluveném projevu	5.		
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. (zpráva, oznámení) Kontroluje písemný projev.	orientace ve stavbě textu, členění na odstavce	4.-5.		KK – 8.,
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	členění příběhu	4.-5.		

Oblast Jazyk a jazyková komunikace	Předmět ČJ - Literární výchova	Období 4.-5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Rozlišuje různé typy uměleckých textů	Druhy a žánry dětské literatury Literatura věcná a umělecká Lidová slovesnost	4.	VME – 1.	KO – 5.
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Literární pojmy: přirovnání, básnické výrazy, přenesené výrazy Lyrika, epika	4.-5.		KU – 10.
Pracuje s pravidly hry a jejich variacemi, dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat	Herní dovednosti(vstup do role) Sociálně komunikační dovednosti Dodržování pravidel hry	4.-5.	OSV- 3.2.	KSP – 1.,3.,
Pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá při tom různých výrazových prostředků Prezentuje své vystoupení před spolužáky a veřejností Na základě reflexe a sebereflexe se zdokonaluje	Dramatická situace, příběh	4.-5.	VME – 1	KU – 1.,3.,11. KSP – 7. KP – 3.,5.,
Sleduje a hodnotí prezentaci svých spolužáků		4.-5.		KSP – 6.

5.1.2. Anglický jazyk

Cílové zaměření vyučovacího předmětu anglický jazyk

Na konci 1. stupně základního vzdělávání žák:

- vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
- pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění
- používá abecední slovník učebnice
- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
- vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
- používá dvojjazyčný slovník
- sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
- obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu
- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.

Při výuce cizího jazyka jde především o probuzení zájmu o studium jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na zvukovou podobu jazyka. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v běžných situacích, dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení. Dovednosti řečové jsou nadřazeny dovednostem čtení a psaní.

Oblast:	Předmět:	Období:		
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	3.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby.	čísla (1–100), základní fonetické značky slovní zásoba z tematických celků	3.	OSV 1. 1. 2. 1. 2. 2. 2. 3. VME 3. 1. 3. 2.	KU 1. 1. 1. 2. 1. 4. KŘP 2. 2. 2. 6. KP 6. 3.
rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.	pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělení záliby, reakce na pokyny	3.		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 3.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova.	abeceda (spelling) četba z autentických textů psaní tematické slovní zásoby používání slovníku s výslovností	3.	MV 4. 1. 4. 2. 4. 3.	
pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.	otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty osobní zájmena	3.		
používá abecední slovník učebnice.	abeceda, hláskování (jména)	3.		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. – 5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.	pořádek slov ve větě, synonyma, antonyma, kontext, popis místa, odlišnosti českého a anglického slovosledu četba autentického textu – volný překlad	4. – 5	OSV 1.1. 2.1. 2.2. 2.3. VME 3.1. 3.2. MV 4.1. 4.2. 4.3.	KU 1.1. 1.2. 1.4. KŘP 2.2. 2.6. KP 6.3.
rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.	slovní zásoba z tématických celků četba autentického textu poslech a sledování, práce s internetem, chápání slov v kontextu	4. – 5		
čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.	četba textu z učebnice, fonetický zápis, vázání slov, znělost, neznělost (základní slovní zásoba)	4. – 5		
vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.	odvození významu slova z kontextu tvorba otázky a záporu porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích	4. – 5		
používá dvojjazyčný slovník.	četba autentického textu, četba pohádek	4. – 5		
sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.	jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě tvorba množného čísla podstatných jmen, přivlastňovací a ukazovací zájmena, určení polohy předmětů,	4. – 5		
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.	vypravovat a zahrát pohádku, hrát hruslovní zásoba z tématických celků	4. – 5		
obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.	tvoření slov, slova stejného a opačného významu, význam slov v kontextu porovnávání smyslu textů reprodukce čteného a slyšeného textu	4. – 5		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. – 5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.	pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představení reakce na otázky, čas a směr, cesta	4. – 5		

5.2. Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní* si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah, zdokonalovat svůj grafický projev.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrt, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

5.2.1. Matematika

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů

- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

	Předmět: Matematika	Období: 1. – 3.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	manipulace s předměty počítání prvků	1.	OSV 1.1. 1.5. 3.1	KU 1.1. 1.3. 1.8. 1.10. KŘP 2.2.
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	čtení a zápis čísel vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$	1. - 3.		
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi určování stovek, desítek a jednotek	1. - 3.		
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10 a s přechodem přes 10	1. - 2.		
	sčítání a odčítání v oboru 0-100 násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 10)	2.		
	sčítání a odčítání v oboru 0-1000 násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 8 a 9)	3.		

	Předmět: Matematika	Období: 1. – 3.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací	2. - 3.		KŘP 2.1. 2.2. 2.4.
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	určování časupřevádění jednotek času	2. - 3.		2.1. 2.2. 2.5.
popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy orientace a čtení matematických zápisů	1. - 3.		2.1. 2.2.
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose práce s údaji (jízdní řád, ceník)	2. - 3.		KU 1.8.
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	vyhledávání určitých tvarů v okolí třídění předmětů podle tvaru rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh	1.		1.7. 1.8. 1.10. KŘP 2.1. 2.2.
	tělesa - krychle, kvádr, koule	2. - 3.	OSV 1.1. 1.5. 3.1	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v cm a mm	2. - 3.		KU 1.8. 1.10. KŘP 2.1. 2.2. 2.5.
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	modelování geometrických útvarů podle zadání	1. - 3.		KU 1.7. 1.10. KŘP 2.1.

	Předmět: Matematika	Období: 4. – 5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA	KOMPETENCE
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	principy asociativnosti a komutativnosti	4.-5.	OSV 1.1. 1.5. 3.1.	KU 1.1. 1.2. 1.10. KŘP 2.2.
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	sčítání a odčítání čísel do 100000 velká násobilka písemné násobení dvojčiferným a trojčiferným číslem dělení jednociferným číslem dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel	4.		
	sčítání a odčítání čísel do milionu písemné násobení jednociferným až čtyřčiferným číslem dělení dvojčiferným číslem	5.		
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	zaokrouhlování na 1000, 100, 10 kontroly výpočtů	4.		
	zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10000, kontroly výpočtů	5.		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	4.-5.		KŘP 2.5. 2.6.
vyhledává, sbírá a třídí data.	práce s daty	4.-5.		
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	4.		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	práce s geometrickými útvary	4.		KU 1.7.
	rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	5.		
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce	4.		KŘP 2.1.
sestrojí rovnoběžky a kolmice.	rovnoběžky, různoběžky, kolmice	4.		
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku jednotky obsahu	5.		

	Předmět: Matematika	Období: 4. – 5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	osová souměrnost	4.	OSV 1.1. 1.5. 3.1.	
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	slovní úlohy s netradičními postupy	4.-5.		KŘP 2.1. 2.2. 2.3. 2.5. 2.6.

5.3. Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

5.3.1. Informatika

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

	Předmět: Informatika	Období: 4. – 5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA	KOMPETENCE
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie Respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závad Ovládá a aktivně využívá výukové programy	Základy práce s počítačem Seznámení s počítačem: - z čeho se počítač skládá - monitor - klávesnice - myš - přídatná zařízení - zapnutí počítače - uživatelský účet - hardware a software Hygiena práce s počítačem Jednoduchá údržba počítače, viry, pravidla práce s počítačem, legálnost software (počítačové pirátství), zálohování dat Práce s výukovými programy		VME – objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova – lidské vztahy, etnický původ ČJ M – geometrie: obrazce v rovině VV ČJ	
Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Operační systém – Windows Operační systém, základní funkce operačního systému Windows - základní informace o systému: - důležité ikony na ploše - hlavní nabídka - nabídka Start - příslušenství - programy, dokumenty a soubory - složka - vytvoření, označování a otvírání, přejmenování - okno složky - změna velikosti, posouvání - mazání jedné a více složek najednou - přesun složek - kopírování - přehled ve složkách - velikost složky a dokumentu - změna pozadí, vlastní spořič na pozadí - spořič obrazovky, vzhled plochy			

	Předmět: Informatika	Období: 4. – 5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA	KOMPETENCE
Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	Vyhledávání informací a komunikace – Internet, elektronická pošta Pojmy: informace, informační zdroje Historie informací Počítačové sítě: - lokální síť - globální síť - Internet - prohlížeč - Internet Explorer, Firefox, ostatní prohlížeče - hypertextové odkazy - vyhledávací stránky, vyhledávání pomocí klíčových slov - stahování – obrázky Elektronická pošta: - nový dopis, úprava textu, přečtení dopisu, odpověď - adresář - mazání nepotřebných zpráv - příloha - předat dál			
Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	Grafický editor – Malování - základní popis okna - plechovka - nový dokument - štětec - úsečka - předdefinované tvary - obdélník, elipsa, zaoblený obdélník - více barev - mnohoúhelník - nastavení více barev, kapátko, lupa - ukládání a otevírání dokumentu - označování pomocí nástroje výběr - přesouvání - výběr libovolného tvaru - křivka, soustředné kružnice - kopírování - klávesové zkratky - mazání pomocí klávesy Delete			

	Předmět: Informatika	Období: 4. – 5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
	- vkládání textu do obrázku - stínování - vícebarevná textura - překlopení, otáčení, zkosení, změna velikosti, velikost obrázku - příprava obrázku před tiskem, vlastní tisk Textový editor - Microsoft Word - základy psaní - velká písmena, diakritika, zvláštní znaky - základní funkce textového a grafického editoru - dokument - nový dokument, otevření a zavření dokumentu - práce s textem - označování, mazání, vkládání textu, přesun textu - písmo - základní formát písma, velikost, font, barva písma, - náhled - kopírování - úprava dokumentu - odstavce, dopisový formát, odsazení 1. řádku, pravítko - uložení dokumentu - obrázek - vkládání obrázků z Klipartu - úprava obrázku - obtékání textu - okraje - WordArt			

5.4. Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do *pěti tematických okruhů*.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

5.4.1. Člověk a jeho svět

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Předmět: Člověk a jeho svět	Tematický okruh Místo, kde žijeme	Období: 1. – 3.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Zná jméno + adresu bydliště Orientuje se v prostředí školy.	Domov - prostředí domova Škola – prostředí školy, činnosti ve škole	1.	OSV 1.2, 2.3, 3.1, 3.2 MV 1 VDO 1	KŘP 1,2,3, KK 4,5,6,7, KSP 1,2,3,4 KO 1,2,3,4,5,
Popíše jednoduché přírodní útvary v okolí obce, jejich využití.	Obec, místní krajina	2.	EV 3,4	KU 4,5,8,10 KK 4,7 KO 5
Vyznačí v plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo,.	Domov – orientace v místě svého bydliště Škola – okolí školy Obec – její části, význačné budovy	2.-3.	OSV 1.1, 1.5,2.4,3.1 EV 4	KU 3,4,5,10 KŘP 1,4,5,6 KK 1,2 KSP 1,2,3,4, KO 5
Zná světové strany. Dokáže je ukázat na mapě, buzole, kompasu. Ví, jak je může poznat v přírodě.	Okolní krajina – světové strany, orientační body, linie Mapy	3.	OSV 1.1,1.5,	KU 1,4,7,10 KŘP 1,2,4,5,6 KK1,2,3,4,5,6,7 KSP 1,2,7
Zná a dodržuje pravidla pro cyklisty a chodce..	Škola – bezpečná cesta do školy	1.-3.	OSV 1.1,1.3,3.2, VDO 2	KU 1,8,10 KŘP 1,2,6 KSP 3, KO 1,2,9,10
Orientuje se v plánu okolí školy a bydliště. Vytvoří jednoduchý plán	Mapy – obsah, značky, vysvětlivky	3.	OSV 1.1, 1.5,2.4,3.1 EV 4	KU 3,4,5,10 KŘP 1,4,5,6 KK 1,2 KSP 1,2,3,4, KO 5
Začlení svou obec do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí	Obec – poloha v krajině, Místní oblast, region – vliv lidí na krajinu a prostředí, vliv krajiny na život lidí	3.	VME 3 EV 3,4	KU 5,7,8,10 KŘP 1,2,5 KK 4,5,6,7,8 KSP 1,2,7 KO 5,10
Rozliší přírodní a umělecké prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Okolní krajina – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů,	3.	EV 3,4 OSV 1.1, 1.5	KU 4,7,8,10 KŘP 1,2,3,4 KK 1,2,4,7,8 KSP 1,2,4,6,7 KO 5,10
Pozná symboly našeho státu	Naše vlast – státní symboly, domov, krajina, národ	3.	VME 1,2,3 MV 2	KO 5

Přemět: Člověk a jeho svět		Tematický okruh: Místo, kde žijeme	Období: 4.-5.	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Určí světové strany v přírodě i podle mapy ČR, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Okolní krajina – světové strany, orientační body, linie Mapy	4-5	OSV 1.1,1.3,1.5,3.1	KU 5,7,8,9,10 KŘP 1,2,4,5,6 KP 2,4,6 KSP 4,5,6
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, Umí je jednoduchým způsobem zhodnotit.	Místní oblast, region – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv lidí na krajinu a prostředí, vliv krajiny na život lidí	4-5	OSV 2.3,2.4,3.1 VME 2,3 EV 1,2,3 MV 2	KU 1,2,4,8 KŘP 2,6 KK1,2,4,5,6,7 KO 1,2,5,
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest.		4-5	VME 1	KK 4,5,6,7,8
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Naše vlast – základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	4-5	VDO 2,3,4	KO 5 KU 2,4,5,8,10
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu	Regiony ČR	4-5	OSV 2.3,2.4 VME 1	KU 1,5,6,7,10 KŘP 1,2,6 KO 5,
Rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	Mapy – obsah, značky, vysvětlivky, grafika	4-5	OSV 1.1,2.3,2.4	KU 3,4,5,6,7,8,10, KŘP 1,2,5,6 KO 5
Porovná zajímavosti, způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích (převážně Evropy)	Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování	4-5	VME 1,2,3	KU 4,5,8,10 KŘP 1,2,3,4,5,6 KK 1,2,3,4,7 KO 5

Předmět: Člověk a jeho svět	Tematický okruh: Lidé kolem nás	Období: 1.-3.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Dodržuje pravidla soužití v rodině.	Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny	1-2	OSV 1.2, 2.3, 3.2 MV 1	KU 8, KŘP 1,2,3, KK 4,5,6,7 KSP 1,2,3,6,7 KO 1,3,4,5,
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Rodina – zaměstnání, práce fyzická a duševní	1-3	OSV 2.3, 3.2	KU 1,5,8, KŘP 1,2,3,4,5,6 KP 5
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, vzájemná pomoc, pomoc nemocným a sociálně slabým,	1-3	OSV 2.1, 3.2 MV 1,2,4	KO 3,4,6,7,8,9
Umí rozlišit správné a nesprávné jednání své i spolužáků	Chování lidí – pravidla slušného chování, vlastnosti lidí Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání	1-3	VDO 2,4 MV 1	KSP 6,5
Rozpozná některé problémy životního prostředí v obci	Základní globální problémy – sociální problémy, nesnášenlivost mezi lidmi, problémy přírodního prostředí	3	EV 3,4	KU 8 KŘP 3,4,5 KO 10

Předmět: Člověk a jeho svět	Tematický okruh: Lidé kolem nás	Období: 4.-5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým	4-5	MV 1,2,4 VDO 1,2,4 OSV 1.2,2.1,2.2,2.3,3.2	
Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.	Chování lidí – principy demokracie, pravidla slušného chování	4-5	MV 1,4 OSV 1.2,1.3,2.3,2.4	
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	Chování lidí – pravidla slušného chování, demokratické principy Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání	4-5	MV 1,4 VDO1,2,3,4 OSV2.1,2.2,2.2.3	
Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích.	Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, peníze	4-5	VDO 2	
Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce	Základní globální problémy – sociální problémy, nesnášenlivost mezi lidmi, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí	4-5	EV1,2,3,4	

Předmět: Člověk a jeho svět		Tematický okruh: Lidé a čas	Období: 1. – 3.	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Orientuje se v denní (ráno, poledne, večer, noc) a roční době (jaro, léto, podzim, zima). Přiřazuje události k časovým dějům (Vánoce, Velikonoce apod.)	Orientace v čase – režim dne, roční období Kalendář	1.	OSV 1.1,1.3 2.3, 2.4, 3.1,	
Orientuje se v časových pojmech – hodina, den, týden, měsíc, rok. Určí datum, hodinu, měsíc, rok	Orientace v čase – určování času, režim dne, roční období Kalendář	2.	OSV 1.1,1.3 2.3, 2.4, 3.1,	
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jak fyzikální veličina, režim dne, roční období, kalendáře Současnost a minulost v našem životě – průběh lidského života, státní svátky a významné dny, proměny způsobu živo	3.	OSV 1.1,1.3 2.3, 2.4, 3.1,	
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti a báje spjaté s místem, kde žijeme	Regionální památky – péče o památky Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	3.	VME 3 MV 2,	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a přítomnost	Současnost a minulost v našem životě- proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny Orientace v čase – kalendáře, letopočet, generace	3.	VME 3, MV 2 OSV 1.2, 2.3, 2.4	

Předmět: Člověk a jeho svět	Tematický okruh: Lidé a čas	Období: 4.-5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jak fyzikální veličina, kalendáře, dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace	4-5	OSV 1.1, 1.3 2.3, 2.4, 3.1	
Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti. Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	4-5	VME 3 MV 2, EV 3	
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	Báje, mýty a pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	4-5	VME 3 MV 2,	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce našich předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby.	4-5	VME 3 MV 2,	
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Státní svátky a významné dny	4-5		

Předmět: Člověk a jeho svět		Tematický okruh: Rozmanitost přírody	Období: 1. – 3.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE	
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Rovnováha v přírodě Životní podmínky – počasí	1-2	OSV 1.1, 1.5,2.3,2.4 EV 1,2 MV 4		
Rozliší prvky živé a neživé přírody	Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení a proudění vzduchu, význam pro život Nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	3.	OSV 1.1, 1.5,2.3,2.4 EV 1,2		
Rozhoduje o správnosti a nesprávnosti svého chování v přírodě.	Ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů	1-3	OSV 1.3, 3.2 EV 4,5		
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Rostliny, houby, živočichové – základní společenstva, stavba těla u některých nejznámějších druhů	1-3	EV 1		
Jednoduchými pokusy popíše a vyvodí základní projevy života rostlin a živočichů.	Rostliny, houby a živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy	3	EV 2 OSV 1.1		
Provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnání a měření látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednot	3	OSV 3.1,2.4,1.5, 2.3		

Předmět: Člověk a jeho svět	Tematický okruh: Rozmanitost přírody	Období: 4.-5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organizmy	4-5	EV 1,2,3,4	
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	5		
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Rovnováha v přírodě – základní společenstva Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na zemi, podnebí a počasí	4-5	EV 1,2	
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.		4-5	EV1	
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat, nebo poškozovat.	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů	4-5	EV 3,4	
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu		4-5	OSV 3.1,2.4, 2.3, 1.5	

Předmět: Člověk a jeho svět	Tematický okruh: Člověk a jeho zdraví	Období: 1. – 3.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, osobní hygiena Lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce	1-3	OSV 1.2,1.3,1.4, MedV 1,2,3	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	Návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek Osobní bezpečí – služby odborné pomoci, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.)	1-3	OSV 1.2,1.3,1.4, 2.1, 2.2,2.3, 3.2	
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace (šikana, týrání) Péče o zdraví – úrazová zábrana Situace hromadného ohrožení	1-3	OSV 1.3, 1.4, 3.2 MedV 1,2	
Plánuje svůj čas pro učení a zábavu.	Péče o zdraví – denní režim, pohybový režim, duševní hygiena, stres a jeho rizika, reklamní vlivy	2-3	OSV 1.3, 1.4 MedV 1	
Orientuje se v obdobích lidského života.	Lidské tělo – vývoj jedince	2	OSV 1.1, 1.2	
Uplatňuje základní pravidla silničního provozu	Osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty	1-3	OSV 1.1, 1.3,	
Ošetří drobná poranění	Péče o zdraví – první pomoc, drobné úrazy a poranění	1-3	OSV 2.4, 3.2	

Předmět: Člověk a jeho svět	Tematický okruh: Člověk a jeho zdraví	Období: 4.-5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, osobní hygiena Lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce	4-5	OSV 1.2,1.3,1.4, MedV 1,2,3	
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Péče o zdraví – denní režim, pohybový režim, duševní hygiena, stres a jeho rizika, reklamní vlivy	4-5	OSV 1.2,1.3,1.4, MedV 1,2,3	
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace (šikana, týrání) Péče o zdraví – úrazová zábrana Situace hromadného ohrožení	4-5	OSV 1.3, 1.4, 3.2 MedV 1,2	
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	Návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek Osobní bezpečí – služby odborné pomoci, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.)	4-5	OSV 1.2,1.3,1.4, 2.1, 2.2,2.3, 3.2	
Uplatňuje základní pravidla silničního provozu	Osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty	4-5	OSV 1.1, 1.3,	
Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Péče o zdraví – první pomoc, drobné úrazy a poranění	4-5	OSV 2.4, 3.2	
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Vývoj jedince, základy lidské reprodukce	5.	OSV 1.1, 1.2,	
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS	5.	OSV 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 3.2 MedV 1,2,3	

5.5. Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti:

pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební činnosti vedou k rozvoji jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

5.5.1. Výtvarná výchova

Cílové zaměření vyučovacího předmětu:

Vzdělávání vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerančnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 1. – 3.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, malba, modelování. hra s barvou experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	3.	KU – 1,2,3,4,5, KŘP – 1, 2, 3, 4, 5, 6	
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, malba, modelování. hra s barvou experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály.	1. – 3.	KU – 1,2,3,4,5 KŘP – 1, 2, 3, 4, 5, 6	OSV – 1,5
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, malba, modelování. hra s barvou experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály.	3.	KU – 1, 2, 3,4,5 KŘP – 1, 2, 3, 4, 5, 6	OSV – 1,5
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů. manipulace s objekty kompoziční zákonitosti	3.	KK – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 KSP – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	MV – 1
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem	2. – 3	KŘP – 1, 2, 3, 4, 5, 6 KK – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 KSP – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 4. – 5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍ K	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA	KOMPETENCE
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné.)	prvky vizuálně-obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast,rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru, typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama	4. – 5.	KU – 1, 3, 4, 5, 6, 7,8,9 KŘP – 1, 2, 3, 4, 5, 6 KK – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 KP – 1, 2, 3, 4, 5, 6	OSV – 1,1
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařství postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	uspořádání objektů do celků, uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření.	4. – 5.	KU – 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 KŘP – 1, 2, 3, 4, 5, 6 KP – 1, 2, 3, 4, 5, 6	OSV – 1,5
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	4. – 5.	KU – 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 KŘP – 1, 2, 3, 4, 5, 6 KP – 1, 2, 3, 4, 5, 6	OSV – 1,5
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, e-média, reklama.	4. – 5.	KU – 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 KŘP – 1, 2, 3, 4, 5, 6 KP – 1, 2, 3, 4, 5, 6	OSV – 1,5
Osobnost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, baltické, statické, dynamické) - hledisko jejich motivace	5. – 5.	KK – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 KP – 1, 2, 3, 4, 5, 6	OSV – 1,5

pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	(fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		KŘP – 1, 2, 3, 4, 5, 6	
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	osobnostní rozvoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací.	4. – 5.	KŘP – 1, 2, 3, 4, 5, 6 KK – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 KSP – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Med. V – 2
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rod. Příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění.	4. – 5.	KŘP – 1, 2, 3, 4, 5, 6 KK – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 KSP – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	MV – 2

5.5.2. Hudební výchova

Cílové zaměření vyučovacího předmětu:

Vzdělávání vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 1. – 3.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA	KOMPETENCE
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Rozvoj hlavového tónu Správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost	1. – 3.	KU – 3,6 KŘP – 5 KK – 1	
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hud. forem.	Hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) Hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	1. – 3.	KU – 7,10 KŘP – 2,5 KK – 1	OSV – 1,5
Využívá jednoduché hud.nástroje k doprovodné hře.	Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje	1. – 3.	KU – 7 KŘP – 2 KK – 1 KSP – 3	OSV – 1,5
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hud. nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, chápe roli posluchače.	Hudební styly a žánry, hudba vážná, lidová a umělá	1. – 3.	KU – 3,8,10 KŘP – 2 KK – 1,5,6	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	Pohybový doprovod znějící hudby Taktování Hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	1. – 3.	KK – 1,4 KSP – 1,3,4	OSV – 1,5
Orientuje se v jednoduchém zápisu skladby	Notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4, nota – celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, pomlka	1. – 3.	KU – 3,5 KŘP – 5,6	
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Výrazové prostředky v hudbě Zvuk – tón, melodie, hudební kontrasty	1. – 3.	KU – 1,3,10 KŘP – 2,5,6 KK – 1	

Nabídka poslechových skladeb pro 1. ročník:

Hymna ČR
A. Vivaldi – Čtvero ročních období
O hluchém bubnu
Jak se kontrabas zamiloval
Ukolébavky
Vánoční písně a koledy
Červený šátečku

Nabídka písní – lidové písně:

Na tom pražském mostě
Běží liška k Táboru
Pásla ovečky
Andulko Šafářová
Andulka konopě močila

Nabídka poslechových skladeb pro 2. ročník:

I. Hurník – Nedokončená pohádka, Kukačka
B. Smetana – Pochod komediantů
V. Trojan – Žabák
P. I. Čajkovskij – Skřivánek

Nabídka písní:

Jetelíčku náš
Káča našla ptáče
Dělání
Zimní
Otloukej se píšťaličko
Vánoční koledy-Štěstí zdraví aj.
Když jsem já sloužil
Dů, kravičky, dů

Nabídka poslechových skladeb pro 3. ročník:

W. A. Mozart – Menuet
I. Hurník – U ohníčku
B. Smetana – Luisina polka, Má vlast (Vltava)
A. Dvořák – Humoreska, Slovanský tanec č. 7
Korsakov – Let čmeláka
Varhanní hudba

Nabídka písní:

Slunéčko zachází za hory
Koulelo se, koulelo
Až já pojedu přes ten les
Na shledanou, vlaštovičko
Červený šátečku
Okolo Třeboně
Kdes kukačko, kdes
Zub
A já su synek
Hymna ČR
Vánoční koledy
Pásla husy
Já nechci žádného
Bum

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 4. – 5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v dur. i moll. tóninách a při zpěvu využívává získané pěvecké dovednosti.	Pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. Hudební rytmus ve 2/4 , 3/4 a 4/4 taktu. Dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas... Intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.)	4. – 5.	MV – 1	KU – 3,6 KŘP – 5 KK – 1
Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individ.schopností a dovedností ji realizuje.	Orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce	4. – 5		KU – 3,8,11 KŘP – 2,5, KK – 1
Využívá na základě svých hud. schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hud.nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.	4. – 5	OSV – 1,2	KU – 7 KŘP – 2 KK – 1 KSP – 3
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hud. výrazových prostředků, upozorní na metrrytmické, tempové, dynamické i zřetelně harmonické změny.	Kvality tónů – délka, síla, barva, výška. Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu)	4. – 5		KU – 3,8,10 KŘP – 2 KK – 1,5,6
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individ. Schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.				
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace				

5.6. Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti:

představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a nářadí, k seznámení s návody pro pohybovou prevenci či korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení, stejně jako pro zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti. Učí se uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Významné je propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělání, jako je hudební výchova, estetika, poznávání a ochrana přírody, dopravní kázeň, hygiena, úrazová zábrana, etika, právo atd.

Hlavně však tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede proto žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti (s narůstajícím podílem žáka na tomto řízení) a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu, který vychází z aktuální pohybové úrovně jednotlivých žáků, z konkrétního splnitelného cíle, ze změny každého žáka i jeho hodnocení vzhledem k této individuální změně.

5.6.1. Tělesná výchova

Cílové zaměření vyučovacího předmětu:

V souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučovací úsilí učitele a učební činnost žáků v tělesné výchově k tomu, aby:

- si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti,
- se orientovali v základních otázkách vlivu pohybové aktivity na zdraví a průceschopnost člověka, v problematice zjišťování potřebných ukazatelů zdatnosti a pohyblivosti a uměli své poznatky využít při začleňování pohybu do denního režimu,
- zvládali základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí,
- kladně prožívali osvojované pohybové činnosti a využívali je s pomocí dospělých nebo samostatně jako prostředek překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů a dlouhodobější zdravotní prevence i jako předpoklad pro vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám,
- si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy.

Všechny naznačené cíle by měly ústít do pozitivního vztahu žáka k pohybovým aktivitám jako základnímu prostředku dlouhodobého ovlivňování aktivního zdraví a projevit se v návyku pravidelného využívání pohybových činností různého zaměření v každodenním životě moderního člověka, v jeho životním stylu.

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1. – 3.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Zvládá v souladu s individ. předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů, vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy gymnastiky základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed, kotoul vpřed), přeskok (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu) kladinka (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze) cvičení na žebřinách atletika (vytrvalostní běh 5–10 minut, rychlý běh 2050m, skok daleký – spojení rozběhu a odrazu, hod míčkem z místa a z rozběhu	1. – 3.	KU – 3,7,11 KŘP – 2 KK – 3,5 KSP – 1,3,5	OSV – 1,2
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek sportovní hry (kopaná, vybíjená)	1. – 3.	KU – 7,8 KŘP – 2,5 KK – 1,3,4,5 KSP – 1,3,5,7	OSV – 2,4
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	základní hygiena před a po TV a při jiných pohybových aktivitách	1. – 3.	KŘP – 1,2,3,4,5,6	
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	1. – 3.	KU – 3 KŘP – 2,3,4,	
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost	1. – 3.	KU – 1, 2, 3, 4, 5, 6	OSV – 1,4
Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy	cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.) správné držení těla	1. – 3.	KU – 3,8 KŘP – 2,3	
Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	1. – 3.	KU – 3,8, KŘP – 3	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. – 5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA	KOMPETENCE
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu)	4. – 5.	KŘP – 1, 2, 3, 4, 5, 6	OSV – 1,4
Zařazuje do pohybového režimu korektní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Příprava ke sportovnímu výkonu příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, zdravotně zaměřené činnosti	4. – 5.	KU – 3, 8 KŘP – 3	EV – 4
Zvládá v souladu s individ. předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her.	Pojmy z pravidel sportů a soutěží pravidla pohybových a míčových her, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při tělesné výchově. Přihrávky jednoruč, obouruč, driblink, učí se ovládat hru s basketbalem, nacvičuje střelbu na koš. Přehazovaná, malá kopaná, florbal, vybíjená, baseball	4. – 5.	KU – 3,7,11 KŘP – 2 KK – 3,5 KSP – 1,3,5	OSV – 1,5
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Bezpečnost při sportování. Hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity) Základní pravidla první pomoci v podmínkách TV	4. – 5.	KU – 7,8 KŘP – 2,5	
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyn k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Šplh na tyči, napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na ruce, přitahování do výše čela na hrazdce, výhybk, cvičení na kopeček – roznožka, výskok do dřepu a kleku, cvičení na švédské bedně, žebřinách, lavičkách, cvičení s plnými míči.	4. – 5.	KU – 3 KŘP – 2,3,4	

Jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	Vztah ke sportu – zásady slušného jednání a chování, olympijské ideály a symboly	4. – 5.	KŘP – 2,3,4,5 KK – 3 KSP – 3,4,6	OSV – 1,3 - 2,4
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Komunikace v TV Tělocvičné pojmy, názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, průpravné cviky.	4. – 5.	KŘP – 2,3,4,5	
Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy		5.	KŘP – 1,2,4,5	
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	Měření a posuzování pohybových dovedností, měření výkonů, základní pohybové testy Základy atletiky – 60m, 400m, 800m – běh, vytrvalostní běh, běh terénem s překážkami, skok do dálky, skok z místa, hod míčkem, šplh.	4. – 5.	KŘP – 1, 2, 3, 4, 5, 6	
Orientuje se v informačních zdrojích o pohyb. aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	Zdroje informací o pohybových činnostech	4. – 5.	KŘP – 1, 2, 3, 4, 5, 6	Med. V – 1

5.7. Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Oblast postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy: *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

5.7.1. Pracovní činnosti

Cílové zaměření vyučovacího předmětu:

Vzdělávání vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 1. – 3.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	práce s různými materiály vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi	1. – 3.	KU – 3,6,7,8,9,10 KP – 1,2,3,4,5,6	OSV – 1,5
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	jednoduché pracovní postupy organizace práce	1. – 3.	KU – 1,3,5,7,8,9 KK – 2,3,4,5,6, KP – 1,2,3,4,5,6	OSV – 1,5
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	sestavování modelů montáž a demontáž	1. – 3.	KU – 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10 KŘP – 2, 3, 6 KP – 1,2,3,4,5,6	OSV – 1,5
Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování.	práce s tabulkou	3.	KU – 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 KŘP – 1,3,4,5 KK – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 KSP – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 KP – 1,2,3,4,5,6	OSV – 1,1
Pečuje o nenáročné rostliny	péče o nenáročné rostliny	2. – 3.	KU – 1,3,5,7,8 KŘP – 1,2,3,4,5,6 KP – 1,2,3,4,5,6	
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	příprava jednoduché tabule	1. – 3.	KU – 1,2,5,7,8 KŘP – 1,2,3,4,5,6 KP – 1,2,3,4,5,6	
Chová se vhodně při stolování	pravidla stolování vhodné a nevhodné chování při jídle	1. – 3.	KŘP – 1,2,3 KO – 1,2,3,4	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 4. – 5.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ROČNÍK	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KOMPETENCE
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	práce s daným materiálem vlastnosti materiálu	4. – 5.	KU – 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 KŘP – 1,2,3,4,5,6 KP – 1,2,3,4,5,6	OSV – 1,5
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	seznámení s lidovými tradicemi	4. – 5.	KU – 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 KŘP – 1,2,3,4,5,6 KP – 1,2,3,4,5,6	OSV – 1,5
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů.	4. – 5.	KŘP – 1,2,3,4,5,6 KP – 1,2,3,4,5,6	
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	bezpečnost a uspořádání práce	4. – 5.	KP – 1,2,3,4,5,6	
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	práce se stavebnicí, použití logiky	4. – 5.	KŘP – 1,2,3,4,5,6 KP – 1,2,3,4,5,6	OSV – 1,5
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	využití návodu při postupech práce	4. – 5.	KŘP – 1,2,3,4,5,6 KP – 1,2,3,4,5,6	OSV – 1,5
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	pracovní hygiena první pomoc při zranění	4. – 5.	KŘP – 1,2,3,4,5,6	
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	práce s rostlinami – pokusy, pozorování	4. – 5.	KŘP – 1,2,3,4,5,6 KP – 1,2,3,4,5,6	OSV – 1,1 EV – 2
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	péče o rostliny	4. – 5.	KŘP – 1,2,3,4,5,6 KP – 1,2,3,4,5,6	EV – 2
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	využití nářadí při práci s rostlinami	4. – 5.	KŘP – 1,2,3,4,5,6 KP – 1,2,3,4,5,6	
Připraví samostatně jednoduchý pokrm.	příprava jednoduchých pokrmů dle možností	4. – 5.	KŘP – 1,2,3,4,5,6, KP – 1,2,3,4,5,6	
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	základy společenského chování, pravidla stolování	4. – 5.	KŘP – 1,2,3,4,5,6 KP – 1,2,3,4,5,6	
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	pracovní hygieny v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu	4. – 5.	KŘP – 1,2,3,4,5,6 KP – 1,2,3,4,5,6	

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v souladu se Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Učitelé školy Základní školy v Mokřích Lazcích přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. V hodnocení výsledků vzdělávání berou na zřetel úroveň dosažení cílů základního vzdělávání, jak jsou uvedeny ve školském zákoně, rámcovém a školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

6.1. Hodnocení žáků

6.1.1. Obecná ustanovení

(1) Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v souladu se Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání jsou součástí sebehodnotících a hodnotících nástrojů školy, mají vazbu na vlastní hodnocení školy a hodnocení Českou školní inspekci. Jsou dokumentem, který byl projednán a sestaven pedagogickými pracovníky školy a současně schválen Školskou radou.

(2) Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v sobě zahrnují všechny typy hodnocení a zrovnoprávňují tak například slovní hodnocení a klasifikaci.

(3) Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou součástí Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a mají vazbu na školní řád. Pravidla obsahují zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole i na akcích pořádaných školou, stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, zásady pro používání slovního hodnocení, zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace, způsob získávání podkladů pro hodnocení, podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách a způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

(4) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze místo vysvědčení vydat výpis z vysvědčení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, nebo kombinací slovního hodnocení a klasifikace. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem Školské rady. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

(5) Přechází-li žák na jinou školu, slovní hodnocení je převedeno do klasifikace.

(6) V pololetí pátého ročníku vydá škola žákovi, který se hlásí k přijetí na střední školu, výstupní hodnocení o tom, jak dosáhl cílů vzdělávání v hodnotícím období školní docházky na základní školu.

6.1.2. Hodnocení žáka

(7) **Celkové hodnocení žáka** se v každém ročníku vyjadřuje stupni prospěl(a) s vyznamenáním, prospěl(a), neprospěl(a). Přičemž žák, který prospěl s vyznamenáním, nesmí být v žádném povinném předmětu hodnocen horším stupněm než chvalitebný, průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,5 a jeho chování je velmi dobré. Pokud má žák v některém povinném předmětu stupeň nedostatečný, neprospěl.

(8) **Hodnocení chování žáka** ve škole a na akcích pořádaných školou a výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem zahrnuje také ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

(9) V případě, že učitel používá slovní hodnocení, mají být výsledky vzdělávání žáka a jeho chování popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

(10) **Slovní hodnocení** dále zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. V 1. – 4. ročníku používáme kombinaci slovního hodnocení a klasifikace, v pátém ročníku pouze klasifikaci. (Slovně hodnotíme v 1. – 4. ročníku hudební výchovu, tělesnou výchovu, pracovní činnosti a výtvarnou výchovu.)

(11) Má-li žák prospěch v jednotlivých vyučovacích předmětech klasifikován, učitel klasifikuje pěti stupni:

1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný

(12) Chování žáka je klasifikováno jen třemi stupni:

1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé

(13) Při hodnocení a klasifikaci žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se přihlédne k charakteru postižení žáka. Na základě doporučení, pedagogicko-psychologické poradny (PPP), speciálního pedagoga, třídního učitele nebo žádosti zástupce žáka ředitel školy rozhodne o použití slovního hodnocení. Podobně se postupuje u žáků talentovaných a mimořádně nadaných. Pro všechny výše uvedené sestavuje škola – individuální vzdělávací plán, který jsou povinni respektovat všichni pedagogičtí pracovníci školy.

(14) Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.

(15) Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

(16) Hlavním obsahem výstupního hodnocení (viz odstavec 6) je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

(17) Pokud žáka pro závažné objektivní příčiny nelze klasifikovat na konci prvního(a) nebo druhého(b) pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, nejpozději však musí být klasifikace provedena a) do dvou měsíců po skončení prvního pololetí nebo b) do 30. září (do té doby žák navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník). Jestliže nemůžeme klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se

a) za první pololetí nehodnotí,

b) opakuje ročník.

(18) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák, který již opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

(19) Má-li zákonný zástupce pochybnosti o správnosti klasifikace žáka, může do tří dnů od vydání vysvědčení písemně požádat ředitele školy (je-li vyučujícím daného předmětu ředitel, pak příslušný krajský úřad) o komisionální přezkoušení. Komise (minimálně tříčlenná) žáka přezkouší nejpozději do čtrnácti dnů. Komise určí většinou hlasů klasifikační stupeň. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol. Další přezkoušení žáka je nepřipustné.

(20) Opravné zkoušky umožní ředitel školy žákovi pátého ročníku, který je na konci druhého pololetí klasifikován nejvýše ve dvou předmětech stupněm nedostatečný. Žák koná opravné zkoušky, které

jsou komisionální, obvykle v posledním týdnu hlavních prázdnin. Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku. (dále viz kapitola Komisionální a opravné zkoušky).

(21) Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy (krajský úřad). Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku. (dále viz kapitola Komisionální a opravné zkoušky).

(22) V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

(23) Individuální vzdělávání lze povolit pouze žákovi prvního stupně základní školy. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, nejpozději však do dvou měsíců po skončení pololetí.

(24) Žák, který plní povinnou školní docházku individuální výukou, koná zkoušky vždy z předmětů uvedených v učebním plánu příslušného ročníku s výjimkou výchov.

(25) Jestliže žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl nebo ho nelze hodnotit, ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání.

(26) V momentě, kdy má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy (krajský úřad) o přezkoušení žáka. Pokud ředitel školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.

6.1.3. Kritéria hodnocení, klasifikace

Kritéria hodnocení v této části Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání budou doplňována tak, jak bude pokračovat ověřování a dotváření Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

(27) KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKA V PŘEDMĚTU, metody a formy hodnocení, přístup učitele. K čemu učitel přihlíží při hodnocení práce žáka:

- ke školní práci – připravenosti, aktivnímu zapojení a prezentaci ve škole;
- k měřitelným výsledkům – vyhodnotitelným výsledkům dílčích předmětových výstupů, zkoušení ústního i písemného, ...;
- k hodnocení zvládnutí rozvíjených předmětových dovedností;
- k domácí přípravě a její prezentaci ve škole;
- Jaké metody a formy používá učitel při získávání většiny podkladů pro hodnocení:
- pozorování z hlediska přípravy žáka na výuku, práce ve vyučování, snahy, píle, výsledků a sebehodnocení
- dialog s žákem ve všech segmentech vzdělávání (jeho příprava, práce, komunikace, spolupráce s ostatními, sebehodnocení) z hlediska naplňování cílových kompetencí vzdělávání
- testování a zkoušky
- rozhovory se zákonnými zástupci nezletilých žáků
- konzultace s ostatními učiteli
- konzultace (podle potřeby) s psychologem či odborným lékařem

V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb:

Učitel:

- přistupuje k hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu.
- bere při hodnocení výsledků vzdělávání na zřetel dosažení cílů daného stupně vzdělávání.
- rozvíjí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.
- přistupuje k hodnocení objektivně, s přiměřenou náročností a pedagogickým taktem vůči žákovi. V případě negativního hodnocení poskytne žákovi možnost pro dosažení úspěšnějšího hodnocení.
- zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období.
- hodnotí žáka ze všech aspektů vzdělávacích činností v daném předmětu. Kvalita i kvantita hodnocení (klasifikace) vytváří předpoklad objektivního posouzení vzdělávání žáka.
- oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení a poukazuje na klady i nedostatky hodnocených činností, projevů, výkonů, výsledků.
- rozvrhne písemné práce a další druhy zkoušek rovnoměrně v klasifikačním období tak, aby žák nebyl nadměrně přetěžován. V tomto smyslu spolupracuje s třídním učitelem.
- je povinen vést evidenci o hodnocení žáka. Zabezpečí stanoveným způsobem informování zákonného zástupce žáka.

KRITÉRIA KLASIFIKACE A SLOVNÍHO HODNOCENÍ

Při hodnocení teoretických poznatků výsledků ve vyučovacích předmětech je žák hodnocen ve vazbě na klíčové kompetence v těchto aspektech:	Učit se	Řešit	Komunikov	Spolupraco	Občan	Práce
– schopnost uplatňovat osvojené poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti, vztahy a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí	x	x	x	x		
– kvalitu a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované Intelektuální a motorické činnosti,		x		x	x	x
– kvalitu myšlení, především jeho logiku, samostatnost a tvořivost	x	x				x
– aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,	x				x	x
– přesnost, výstižnost a odbornou i jazykovou správnost ústního a písemného projevu,	x	x				
– kvalitu výsledků činností,		x			x	x
– osvojení účinných metod a forem studia,	x	x	x	x		x
– přístup k sebehodnocení znalostí, rozvíjených dovedností a postojů,	x	x			x	x

Při hodnocení praktických činností ve vyučovacích předmětech je žák hodnocen ve vazbě na klíčové kompetence v těchto aspektech:	Učit se	Řešit	Komunikov	Spolupraco	Občan	Práce
- osvojení praktických znalostí, praktických dovedností a návyků a jejich využití	x	x	x	x	x	x
- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, aktivitu, samostatnost, tvořivost,		x		x	x	x
- kvalitu výsledků činností,	x	x	x	x	x	x

- zvládnutí efektivních způsobů práce a organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,		x			x	x
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,	x	x			x	x
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,	x	x			x	x
- obsluhu a údržbu laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel,	x	x				x
- přístup k sebehodnocení znalostí, rozvíjených dovedností a postojů,	x	x			x	x

Při hodnocení výchovných poznatků ve vyučovacích předmětech je žák hodnocen ve vazbě na klíčové kompetence v těchto aspektech:	Učit se	Řešit	Komunikov	Spolupraco	Občan	Práce
- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,		x	x	x		x
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivou aplikaci,	x	x				x
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,	x	x				x
- kvalitu projevu,	x	x	x	x		
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,		x	x	x	x	x
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,	x	x	x		x	
- ve výchovných předmětech s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecnou tělesnou zdatnost, výkonnost a jeho preventivní péči o vlastní zdraví,	x	x			x	
- přístup k sebehodnocení znalostí, rozvíjených dovedností a postojů,	x	x			x	x

(28) VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY SE KLASIFIKUJÍ PODLE TĚCHTO KRITÉRIÍ:

Východiskem pro stanovení hodnotících stupňů je kvalita výsledků vzdělávání, to znamená:

- úplnost, ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných cílových znalostí (faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů)
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované vzdělávací činnosti
- kvalita uplatňování osvojených znalostí a dovedností při řešení vzdělávacích úkolů
- kvalita práce s informacemi – dovednost nalézat, třídit a prezentovat informace, včetně dovednosti využívání ICT
- osvojení dovednosti účinně spolupracovat
- péle žáka, snaha a jeho přístup ke vzdělávání
- kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost, originalita
- kvalita komunikativních dovedností – přesnost, výstižnost, odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- osvojení účinných metod samostatného studia – umět se učit

UKAZATELE JEDNOTLIVÝCH STUPŇŮ HODNOCENÍ

Stupeň 1 (výborný)

Získané znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti žák zvládá přesně, chápe jejich souvztažnost. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení úkolů. Bez problémů vykonává vzdělávací činnosti. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je samostatný, pilný, prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. V jeho projevu je zřetelná originalita a tvořivost. Přesně a výstižně se dokáže ústně i písemně vyjadřovat. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho vzdělávání jsou kvalitní, mohou mít pouze menší nedostatky. Ty dovede využívat ke svému zlepšení. Je schopen sebekontroly. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Dokáže samostatně studovat vhodné texty – učit se.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Získané znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti žák zvládá v podstatě přesně, chápe jejich vzájemné vztahy. Samostatně a tvořivě, popř. s menší pomocí učitele, uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení úkolů. K výkonu vzdělávacích činností někdy žádá drobnou pomoc učitele. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je zpravidla samostatný, pilný, většinou prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. V jeho projevu je často zřetelná originalita a tvořivost. Mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti ústního a písemného projevu. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Kvalita vzdělávání je bez podstatných nedostatků. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc. Dokáže se učit s malou dopomocí.

Stupeň 3 (dobrý)

V získaných znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák mezery. Vyžaduje pomoc při řešení úkolů, kde uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti. Při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. K výkonu vzdělávacích činností žádá pomoc učitele. Má problémy si zorganizovat vlastní práci, je méně samostatný, pilný, někdy prokazuje píli, snahu a vzdělávací aktivitu. Jeho projev je často ovlivněn okolím nebo podnětem učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby.

Mívá nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti ústního a písemného projevu. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. V kvalitě vzdělávání se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, nejen při jejich získávání a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

V úplnosti a přesnosti osvojení požadovaných znalostí má žák závažné mezery. Ve vzdělávacích činnostech je málo pohotový a má větší nedostatky. Osvojené znalosti a dovednosti uplatňuje se závažnými chybami. Jedině s pomocí učitele je schopen zorganizovat vlastní práci. Je nesamostatný, málokdy prokazuje píli, snahu a vzdělávací aktivitu. Napodobuje ostatní, často i chybně, není tvořivý. Jeho ústní a písemný projev není výstižný, má vážné nedostatky v jejich správnosti a přesnosti. Grafický projev je málo estetický. V kvalitě výsledků vzdělávání se projevují nedostatky. Některé závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často informace nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních, nebo je při ní pasivní.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Ve znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák zásadní mezery. Má velmi podstatné nedostatky v dovednosti vykonávat požadované vzdělávací činnosti. Zpravidla neprokazuje píli, jeho snaha je minimální nebo krátkodobá. Znalosti a dovednosti nedokáže uplatňovat, případně se při jejich aplikaci vyskytují velmi závažné chyby. Není samostatný v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. Mívá závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti ústního a písemného projevu.

Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede pracovat s informacemi, a to ani při jejich vyhledávání. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes pomoc a podporu. Nedovede se samostatně učit.

(29) Ukazatele jednotlivých stupňů při použití jiných typů hodnocení

PŘÍKLAD HODNOTÍCÍ ŠKÁLY :

Hodnotící škála – orientační hodnoty:					
++ ++	100 – 95%	prakticky bezchybný stav	vynikající, příkladný, bezvadný, výborný	vždy	1
++ +-	94 – 80 %	převládají pozitivní zjištění, dílčí chyby	velmi dobrý, nadprůměrný, chvalitebný	často	2
++ --	79 – 60 %	pozitivní a negativní v rovnováze	průměrný, dobrý	někdy	3
+ ---	59 – 40 %	převaha negativních zjištění, výrazné chyby	podprůměrný, citelně slabá místa, dostatečný	zřídka	4
-----	pod 40 %	zásadní nedostatky	nevyhovující stav, nedostatečný	vůbec	5

(29) KLASIFIKACE A HODNOCENÍ ŽÁKŮ S VÝVOJOVÝMI PORUCHAMI

- Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami blíže specifikuje vyhláška MŠMT č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.
- U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Klasifikace těchto žáků se řídí metodickým pokynem MŠMT ČR č.j.23 472/92-21.
- Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
- Dětem a žákům, u nichž je diagnostikována specifická vývojová porucha učení, je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči.
- Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy ověřování znalostí, rozvíjených dovedností a postojů, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě.
- Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
- Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- Klasifikace je provázena slovním hodnocením, které klasifikaci může zcela nahradit, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
- U žáka prvního až pátého ročníku s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování rozhodne ředitel školy o použití širšího slovního hodnocení na základě žádosti zástupce žáka. Děti, u kterých je diagnostikována specifická porucha učení, mohou být se souhlasem rodičů během celého jejich vzdělávání hodnoceny z mateřského jazyka a z jiných jazyků slovně (a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení). U dětí s diagnostikovanou dyskalkulií bude totéž platit pro matematiku a další předměty, kde výsledky mohou být touto poruchou ovlivněny. Dítě lze hodnotit slovně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě s rodiči a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá.
- Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci.
- Mírnější klasifikace je uplatňována v souladu s individuálním vzdělávacím plánem (IVP), a to v případě, kdy diagnostikovaný handicap znevýhodňuje žáka při hodnocení. Výhodnější je v tomto

případě použití slovního hodnocení, které pomocí popisného jazyka hodnotí s přihlédnutím k IVP žákovy výsledky.

- Při uplatňování všech těchto možností vyučující postupují velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka.
- Ředitel školy může povolit, aby pro dítě se specifickými poruchami učení byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální výukový plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím(i) a zákonnými zástupci dítěte; vypracovávají se krátce a rámcově v písemné formě. Výsledky se hodnotí slovně.
- Všechna navrhovaná pedagogická opatření vztahující se k výuce, školní úspěšnosti, ... se zásadně projednávají se zákonnými zástupci žáka. Společně i ve spolupráci s dalšími odborníky hledají možná řešení.
- V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

(30) Kritéria hodnocení žáka při udělení pochvaly a opatření k posílení kázně

K ČEMU UČITEL PŘIHLÍŽÍ PŘI ODMĚŇOVÁNÍ ŽÁKA:

POCHVALY:	PŘÍKLADY UDĚLENÍ POCHVALY:
Pochvala třídního učitele	- ocenění plnění povinností, pomoci spolužákům, třídní služby, aktivit, ... - spojených se třídou a s menšími celoškolními akcemi a soutěžemi
Pochvala ředitele školy	- ocenění plnění povinností, pomoci spolužákům, akcí, aktivit, ... - spojených se školou, s většími celoškolními akcemi, soutěžemi a školní reprezentací

K ČEMU UČITEL PŘIHLÍŽÍ PŘI POTRESTÁNÍ ŽÁKA:

KÁZEŇSKÁ OPATŘENÍ:	PŘÍKLADY RŮZNÉHO NEVHODNÉHO JEDNÁNÍ:
Napomenutí třídního učitele:	
- ojedinělé drobné a neúmyslné porušení školního řádu - - činy nejsou závažné pro společnost, spíše se jedná o přestupky v rámci školního života	- 3x zapomenutá žákovská knížka za čtvrtletí, zapominání pomůcek na vyučování, na zadané úkoly – povinnosti, 3 pozdní příchody za čtvrtletí - vlastní nepořádnost, špatný výkon třídní služby, ...
Důtka třídního učitele:	
- opakované drobné porušení školního řádu - činy nejsou závažné pro společnost, spíše se jedná o přestupky v rámci školního života - 1 – 2 neomluvené hodiny za pololetí	- nenošení přezutí, cvičebního úboru na Tv, pomůcek na vyučování, vyhýbání se povinností, 6x zapomenutá žákovská knížka za čtvrtletí, - nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů – drobné slovní útoky na spolužáky či dospělé, drobné ničení školního majetku, vyhýbání se zadané třídní službě, vědomé neplnění zadaných úkolů – povinností - jedná se o nepřítomnost ve škole zaviněnou žákem a třídním učitelem neomluvenou, ...
Důtka ředitele školy:	
- ojedinělé hrubé porušení školního řádu - čin je porušení i společenských pravidel - 3 – 9 neomluvených hodin	- významná je ojedinělost počínání žáka – tzn. chyba se v hodnoceném období – pololetí školního roku – neopakovala - nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů – slovní útok na spolužáka či dospělého – jednorázové agresivní chování nebo ničení školního majetku, časté vyhýbání se zadané třídní službě a vědomé neplnění zadaných úkolů – povinností, ztráta a úmyslné poškození žákovské knížky - jedná se o nepřítomnost ve škole zaviněnou žákem a třídním učitelem neomluvenou, ...
Snížená klasifikace z chování:	
Uspokojivé:	
- opakované hrubé porušení školního řádu - - 10 – 20 neomluvených hodin	- nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů – opakované slovní útoky na spolužáka či dospělého - agresivní chování nebo ničení školního majetku, výrazně špatná pracovní morálka, opakovaná ředitelská důtka - současně škola obvykle konzultuje absenci žáka ve škole s úřadem
Neuspokojivé:	
- - výjimečné případy obzvláště hrubých porušení školního i společenského řádu - 21 - a více neomluvených hodin	- nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů – opakované hrubé slovní útoky na spolužáka či dospělého - agresivní chování nebo ničení školního majetku - současně škola má povinnost oznámit absenci žáka ve škole na úřad

Kritéria a ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení chování – shrnutí

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje ustanovení školního řádu a pravidla společenského chování. Chová se a jedná slušně, taktně, zdvořile a ohleduplně, respektuje ostatní. Ojedinele se dopouští drobných přestupků proti pravidlům školního řádu a požadovaného chování.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Případně se dopustí závažnějšího přestupku. Přistupuje k výchovným opatřením s projevem snahy své jednání napravit nebo zlepšit své chování.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo škole. Svá pochybení a výchovná opatření buď nepřijímá, nebo je vůči nim apatický, a tak se obvykle dopouští dalších přestupků.

6.1.4. Výstupní hodnocení

(31) Hlavním obsahem výstupního hodnocení, které ukládá § 51 školského zákona a zpřesňuje § 16 vyhlášky o základním vzdělávání, je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání – tzn. hodnocení dosažení cílových hodnot základního vzdělávání, jak jsou vymezeny § 44 školského zákona. Ze struktury vzdělávacích cílů zakotvených v RVP pro ZV lze odvodit pět hlavních kritérií pro výstupní hodnocení:

- **strategie učení (jako základ motivace k celoživotnímu učení)**
- **tvořivé myšlení a řešení problémů**
- **komunikace a spolupráce**
- **ochrana zdraví, vytvořených hodnot a životního prostředí, tolerance k odlišnostem**
- **sebezpoznání a zodpovědné rozhodování**

Podklady pro výstupní hodnocení se získávají dlouhodobým pozorováním žáka a mapováním jeho dosažených dovedností a postojů v konfrontaci se žákovým sebehodnocením, sebranými materiály a popisy objevů a získaných dovedností shromážděných v žákovském portfoliu.

Výstupní hodnocení se vydává žákovi na konci prvního pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku, nebo na konci prvního pololetí také v pátém a sedmém ročníku, jestliže se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.

6.1.5. Komisionální a opravné zkoušky

(32) Právní vymezení

§ 6 vyhlášky MŠMT č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, § 19 a 20 vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky

(33) Komise

Komisi pro komisionální přezkoušení a opravné zkoušky (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je ředitel školy vyučujícím daného předmětu, jmenuje komisi krajský úřad.

(34) Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) **předseda**, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel

b) **zkoušející učitel**, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu

c) **přisedící**, kterým je jiný vyučující s odbornou kvalifikací pro výuku daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

(34) **Obsah a rozsah**

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

(35) **Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu.** Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

(36) **Výsledek**

Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. **Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.**

Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. **V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.**

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

6.1.6. Informační systém v hodnocení

(37)

- Učitel informuje (s vědomím motivačního významu) žáky o obsahu zkoušek a činností, které budou předmětem hodnocení.
- Učitel informuje žáka o výsledku každého hodnocení, poukazuje na klady a nedostatky hodnocených činností, projevů, výkonů, výsledků.
- Učitel rozvrhne písemné práce a další druhy zkoušek rovnoměrně v klasifikačním období tak, aby žák nebyl nadměrně přetěžován. V tomto smyslu spolupracuje s třídním učitelem.
- Učitel je povinen vést evidenci o hodnocení žáka a zabezpečí stanoveným způsobem informování zákonného zástupce žáka (žákovská knížky, týdenní plán, žákovské portfolio, ..., konzultace).
- Učitelé jednotlivých předmětů informují zákonné zástupce na třídních schůzkách, případně v konzultační dny nebo při jiných příležitostech (z rozhodnutí ředitele).
- Třídní učitel nebo učitel informuje zákonné zástupce tehdy, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.
- Třídní učitel informuje zákonné zástupce vždy v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování, bezprostředně a prokazatelným způsobem s vědomím ředitele – k tomuto účelu si třídní učitel zabezpečuje rámcový aktuální přehled o hodnocení žáků své třídy.

6.1.7. Platnost pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání

(38) Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků platí od 1.9. 2007.

6.2. Autoevaluace školy

Pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, pak škola nutně musí věnovat velkou pozornost právě procesu autoevaluace vzdělávacího procesu jako celku. Nutností je vymezení oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu. Některé

aspekty školy budou vyhodnocovány na základě prostého posouzení pracovníky školy. Například při pravidelných řízených rozhovorech pracovníků s vedením školy, skupinových diskusích resp. pracovních dílnách pedagogických pracovníků. Jiné aspekty hodnocení školy budou sledovány na základě shromažďování žákovských prací, dotazníků zadávaných žákům, rodičům, ale i pedagogickým pracovníkům.

Jedním z nejvýznamnějších aspektů práce školy, který se zároveň obtížně hodnotí, je výuka. Je vhodné, aby její součástí byla autoevaluace učitelů. Součástí procesu autoevaluace učitele je vytváření portfolia obsahujícího například práce žáků, výstupy z realizovaných projektů, hodnocení žáků v soutěžích, záznamy z jednání s rodiči, záznamy ze vzájemných hospitací, atd. Hodnocení práce učitelů se nesmí opírat pouze o ojedinělé hospitace, ale i o informace, jak učitelé výuku plánují, jaké si stanovují výukové cíle, jak vyhodnocují jejich naplnění a jak vedou žáky v procesu vzdělávání.

V měsíci květnu bude každé dva roky zpracována shrnující evaluační zpráva, která by měla vyhodnotit celý proces realizace školního vzdělávacího procesu a vést k úpravám tohoto programu. Evaluační zpráva bude přílohou výroční zprávy školy a jejím zpracováním bude pověřen tým pedagogických pracovníků. Vedoucí tohoto týmu bude ředitelka školy.

Škola i nadále bude využívat ve svém procesu autoevaluace standardizovaných testů Kalibro, Barvy života, Efektivita aj.

Plán evaluačních činností se stanovením kritérií, nástrojů včetně časového rozvržení na další hodnocené období bude zpracován po dohodě s pedagogickými pracovníky školy.

Cíle evaluace musí být stanoveny tak, aby došlo k vyhodnocení činnosti zejména v těchto oblastech:

- Výsledky vzdělávání,
- soulad výuky se školním vzdělávacím programem,
- vzájemná spolupráce pedagogů,
- spokojenost žáků,
- efektivita hodnocení a sebehodnocení žáků,
- spolupráce s rodiči a jejich spokojenost se vzděláváním žáků,
- klima školy a spokojenost pedagogů,
- materiálně technické zabezpečení vzdělávacího procesu,
- efektivita projektové práce,
- vnímání školy okolím a prezentace školy.

Obsah:

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školy.....	3
3. Charakteristika ŠVP	5
3.1. Zaměření a směřování školy	5
3.2. Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu.....	6
3.3. Výchovné a vzdělávací strategie.....	8
3.4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.5. Začlenění průřezových témat	10
3.5.1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)	11
3.5.2. Výchova demokratického občana (VDO)	13
3.5.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech(VME).....	14
3.5.4. Multikulturní výchova (MV).....	15
3.5.5. Environmentální výchova (EV).....	16
3.5.6. Mediální výchova (Med.V)	17
4. UČEBNÍ PLÁN.....	18
4.1. Poznámky k rámcovému učebnímu plánu	18
4.2. Poznámky ke vzdělávacím oblastem	19
5. UČEBNÍ OSNOVY	21
5.1. Jazyk a jazyková komunikace.....	21
5.1.1. Český jazyk.....	21
5.1.2. Anglický jazyk	28
5.2. Matematika a její aplikace.....	32
5.2.1. Matematika	32
5.3. Informační a komunikační technologie	37
5.3.1. Informatika	37
5.4. Člověk a jeho svět	41
5.4.1. Člověk a jeho svět	42
5.5. Umění a kultura	53
5.5.1. Výtvarná výchova	53
5.5.2. Hudební výchova	57
5.6. Člověk a zdraví	61
5.6.1. Tělesná výchova.....	61
5.7. Člověk a svět práce.....	65
5.7.1. Pracovní činnosti	65
6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	68
6.1. Hodnocení žáků	68
6.1.1. Obecná ustanovení	68
6.1.2. Hodnocení žáka	68
6.1.3. Kritéria hodnocení, klasifikace	70
6.1.4. Výstupní hodnocení	77

6.1.5.	Komisionální a opravné zkoušky	77
6.1.6.	Informační systém v hodnocení.....	78
6.1.7.	Platnost pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání	78
6.2.	Autoevaluace školy.....	78